

בעניין:

האגודה לזכויות האזרח בישראל
ע"י ב"כ עוה"ד עאוני בנא ו/או דן יקיר ואח'
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
ת"ד 51070, נצרת 16072
טלפון: 04-8526333, פקס: 04-8526331

העותרת

נגד

1. משרד האוצר
2. נציבות מס הכנסה
ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

3. עיריית ערד
ע"י ב"כ עו"ד חיים שימן ואח'
טל': 08-9951617, פקס: 08-9951729

4. עיריית בית שאן
ע"י ב"כ עו"ד אבי גולדהמר ואח'
טל': 04-8626244, פקס: 04-8621533

5. המועצה האזורית ערבה תיכונה
ע"י ב"כ עו"ד ש. הורוביץ ושות'
טל': 03-5670666, פקס: 03-5660974

6. המועצה האזורית חבל אילות
ע"י ב"כ עו"ד עמיר אלמגור ואח'
טל: 03-5604731, פקס: 03-5601140

7. המועצה המקומית חצור הגלילית
ע"י ב"כ עו"ד משה רותם ואח'
טל': 04-6971848, פקס: 04-6920250

המשיבים

תגובה מטעם העותרת

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 9.2.2014, העותרת מודיעה על התנגדותה לבקשות המשיבות 3, 4 ו-7 (להלן – "הבקשות") להארכת מועד השהיית הבטלות וכניסתו לתוקף של פסק הדין שניתן בעתירה הנ"ל ובעתירות אחרות ביום 22.5.2012 (להלן – "פסק הדין"), כדלקמן:

1. בית המשפט קבע בפסק הדין את בטלות זכאותן של המשיבות 3-7 להנחות במס הכנסה לפי תיקון 146 לפקודת מס הכנסה: "תיקון 146 פוגע בזכות לשוויון כחלק מן הזכות לכבוד האדם פגיעה שאינה עומדת בתנאי פסקת ההגבלה שבחוק יסוד: כבוד האדם

- וחירותו. משכך, אין אלא להורות כי דין חלק ב' לתוספת הראשונה בפקודה בנוסחו הנוכחי, קרי הכללת חמשת היישובים הנוספים, להתבטל." (פיסקה 54 לפסק הדין).
2. בהתחשב בהשלכות הכלכליות של הביטול על תושבי המשיבות, בית המשפט הורה על השהיית הבטלות במשך שנה. זאת, גם מתוך תקווה, כי הממשלה והכנסת יפעלו בתקופה זו להסדרה כוללת בחוק של הנושא של מתן הטבות מס ליישובים, וזאת באופן שההטבות "יחולקו על-פי קריטריונים חקוקים, ברורים, ענייניים ושוויוניים".
3. משלא פעלו הממשלה והכנסת להסדרת הנושא במשך התקופה שנקבעה בפסק הדין, הגישה עיריית ערד ביום 8.3.2013 בקשה להארכת תוקף השהיית הבטלות, וזאת לצורך השלמת הליכי החקיקה בכנסת. לבקשה זו הצטרפו פרקליטות המדינה וחלק מהמשיבות, ואילו העותרת התנגדה לה. בהחלטתו מיום 5.5.2013 נעתר בית המשפט לבקשה וקבע, כי מועד כניסתה לתוקף של הצהרת הבטלות ביחס למשיבות יידחה בתשעה חודשים, קרי עד ליום 22.2.2014.
- עתה ועם חלוף המועד המוארך, מבקשות המשיבות 3, 4 ו-7 הארכה נוספת מטעמים של הליכי החקיקה. המשיבות טוענות, כי הנושא מונח על שולחנה של הממשלה בימים אלה, וכי אם וכאשר יושלמו הליכי החקיקה, קיים סיכוי טוב שהן תוכלנה ברשימת היישובים הזכאים להטבות החל משנת המס 2015.
4. העותרת מצרה על כך שהממשלה והכנסת לא פעלו גם במשך התקופה המוארכת להשלמת ההליכים להסדרת הנושא ברוח תקוותו של בית המשפט. אלא שאין בחוסר פעולה זה כדי לשנות את הקביעות המהותיות שביסוד פסק הדין, הן לעניין הפגיעה החוקתית בשוויון והן לעניין בטלות זכאותן של המשיבות. אין במחדלן המתמשך של הממשלה והכנסת לעניין זה כדי להקנות למי מהמשיבות 3, 4 ו-7 עילה כלשהי להארכת מועד, לא כל שכן הארכת מועד עד להשלמת הליכי החקיקה וכניסתו לתוקף של ההסדר החדש בחודש ינואר 2015, כבקשת חלק מהמשיבות.
5. למותר לציין, כי הממשלה והכנסת לא פעלו כתקוות בית המשפט במשך יותר משבע שנות התדיינות בעתירה זו ובעתירות האחרות הכלולות בפסק הדין. הן נמנעו במשך תקופה זו מקידום החקיקה בנושא למרות הזדמנויות ואורכות רבות, שניתנו ע"י בית המשפט לצורך השלמת הליך החקיקה. זאת, עד שלא נותרה בפני בית המשפט ברירה אלא ליתן פסק דין שקובע את חוסר חוקתיותו של התיקון ואת בטלות הזכאות.

6. במשך כל אותן שנים נותרה על כנה פגיעה ברורה בזכות החוקתית לשוויון, ובין היתר בזכותם של ישובים שהטבות נמנעו מהם בשל העדרם של קריטריונים שוויוניים וענייניים, ובכללם ישובים ערבים רבים. לנוכח בטלות זכאותן של המשיבות 3-7, בית המשפט נמנע להכריע בשאלת זכאותם של ישובים ערבים להטבות מס: "משהגענו לתוצאה זו, מתייתר הצורך להכריע בשאלת הפלייתם של היישובים הבדואיים ביחס ליישובים הנוספים, שכן זכאותם של האחרונים בוטלה." (פיסקה 54 לפסק הדין).

7. הממשלה אומנם אישרה בישיבתה מיום 16.2.2014 הצעה לקביעת מתכונת חדשה למתן הטבות מס ליישובים החל משנת המס 2015, אך אין בכך דבר כדי ללמוד על המועד לביצועו הלכה למעשה של השינוי החקיקתי המיוחל. מכל מקום, אין בעובדה זו כדי להצדיק הארכת מועד נוספת. נהפוך הוא – בשלב זה, בו הליכי החקיקה נמצאים לכאורה בשיאם וכל החומר הרלוונטי פרוס בפני הכנסת, "ההשעיה השיפוטית אינה אמורה להחליף את תפקידה החקיקתי של הכנסת. היא גם לא נועדה ללוות באופן שוטף את תהליך החקיקה." (בג"ץ 3267/97 **רובינשטיין נ' שר הביטחון**, פ"ד נה(2) 255, 262 (2000) (להלן - "פרשת רובינשטיין").

8. הארכת מועד כניסתה לתוקף של השהיית הבטלות בשנה נוספת משמרת מצב בלתי חוקתי לאורך קרוב לשלוש שנים מיום מתן פסק הדין. זאת, במידה שעולה על הנדרש ובאופן שמרוקן מתוכן לא רק את קביעותיו של פסק הדין אלא גם את האמצעי של השעיה של הצהרת בטלות, אשר נועדה להיות פעולה חריגה ומוגבלת בזמן, וש"אין להפוך אותה לחלק מהטיפול הרגיל והשגרתי" (פרשת **רובינשטיין**, בעמ' 263).

לאור האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש לדחות את הבקשות להארכת השהיית הבטלות.

17.2.2014

עאוני בנא, עו"ד

ב"כ העותרת